

Katedra pomocných věd historických a archivnictví

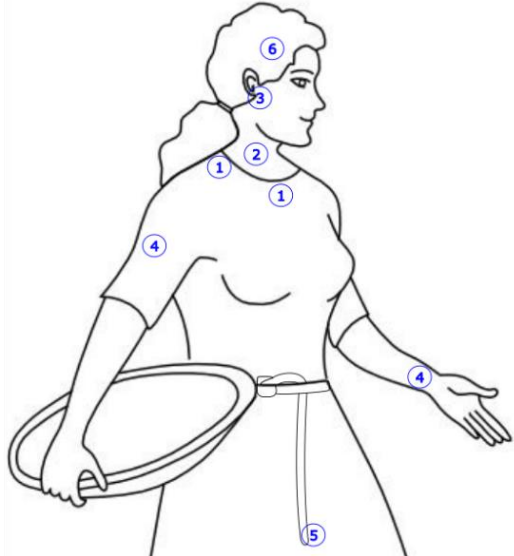
**DĚJEPISNÁ
OLYMPIÁDA
53. ročník –
2023/2024**

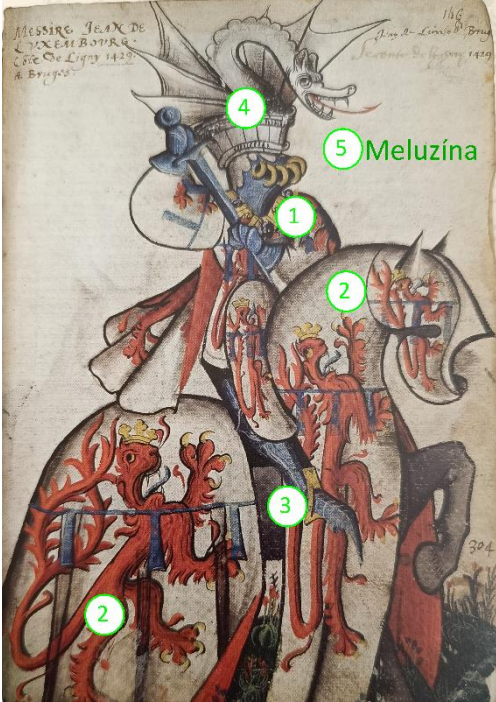
Krajské kolo – řešení II. kategorie

Tematické zaměření ročníku:

**„Každodenní život a kulturní kořeny českých zemí (Čechy, Morava, Slezsko).
Od Cyrila a Metoděje po Jana Husa.“**

Číslo otázky	Správná řešení	Způsob hodnocení	Počet bodů
1	A. 1 - c); 2 - d); 3 - e); 4 - f); 5 - g); 6 - a); 7 - b). B. 2 - 7 - 1 - 3 - 6 - 5 - 4.	A . každá správná 1 bod. – 7 bodů B. Všechno správně 3 body ; 5-4 na správném místě 2 body, 3 na správném místě 1 bod.	10
2	A. 1 - c - A 2 - f - B 3 - h - D 4 - e - C 5 - a - F 6 - g - G B. škrtnou psaní a rýsování	A.Každá správná 1 bod = 6 bodů B. obě správné = 2 body ; jedna správná = 1 bod	8

3		Každá správná 1 bod = 6 některé šperky se nosily vícero způsoby, pokud bude zakreslen jeden odpovídající, bere se odpověď jako platná.	6
4	A. ANO/NE/NE/ ANO/ANO/NE B. Václav I.	Každá správná 1 = 6 1 bod	7
5	a) Václav byl prvním českým králem tohoto jména, předchozí vladaři byli jen knížata, takže se počítají zvlášť. (Pro správnou odpověď stačí napsat, že byl prvním králem.) b) Václavův otec se opravdu narodil se jménem Václav, ale při biřmování přijal jméno Karel a s tímto jménem se také ujal vlády. Takže nemohl být započítán v řadě. c) V zemích Koruny české byl opravdu počítán jako Karel I., nicméně čtvrtým panovníkem (císařem) v řadě byl Karel na trůnu Svaté říše římské, toto označení používal častěji (bylo významnější) a také se všeobecně vžilo. (Pro správnou odpověď stačí napsat, že je to počítání podle císařského titulu.)	Každá správná 1 bod=3	3
6	Vzor A-1-a B-6-c C-4-g D-5-e E – nic F-3-f G – nic H-2-d	Každé správné propojení 1 bod=5 (všechny 3 části! =1bod)	5
7	Pozn.: číslo 2) (čabraka) může být správně na dvou místech.	Každá správná=1 A – 5 bodů dle obrázku + 2 body za výroky	7

	A. B – škrtnout c) zakroužkovat d)		
8	NE/ANO/ANO/ANO/ANO/ NE	Každá správná= 1 bod = 6	6
9	A. b, e B. c	2 body 2 body (těžké)	4
10	a) Daný dokument vlastnil/y minimálně jeden / minimálně dva / minimálně tři archivy – zakroužkujte jednu odpověď. b) Ve kterém jazyce je listina napsaná _česky / češtinou / staročeštinou... c) Zakroužkovaná slova z textu zkuste co nejlépe přepsat do běžného písma _Miesteczko/městečko, platí, neplatí, robothnieho/ robotního d) Daný dokument se týká povinnosti roboty výměry daní / konání trhů – zakroužkujte jednu odpověď. e) V čele tohoto městečka stál primus / starosta / rychtář.	a) b) d) e) – vše správně 2 body, 3-2 správně 1 bod, jinak nic odpověď c) – vše správně 2 body, 3- 2 správně 1 bod, jinak nic	4
11	Cokoliv, co vyjadřuje svátost křtu jako významnou událost v životě věřícího. Např. Křtím tě ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého. / Jsem tak ráda, že už můžu být pokřtěná. / Věřím, že mě křest sblíží s Bohem. / Umím si představit, jak šťastně se teď musí Ludmila cítit, sám si pamatuji, jak mě můj křest dojal. / Tím, že přijmu křest, bude se mít můj lid lépe. ... (odpověď typu: Ten křestní džbán je ale těžký.... nebude považována za správnou.)	právě 2 nebo nic	2
12	A.a), b), d), e). B. c), e)	A. 2 body – 4 správně, 3-2	3

		správně -1 bod, jinak nic Pokud je označeno všech 5 bodů = 0 B.1 bod	
13	A. A - 1; B - 3; C - 1; D - 1; E - 3. B. 1-1 2-3 3-2 4-2 5-1 6-3	A. Každá správná 1 bod = 5 bodů B. Každá správná 1 bod = 6 bodů	11
14	A. 1d - 2a - 3e - 4c - 5b, všechno benediktini B. 1 a, 2e 3 b 4 c každá správná dvojice 1 bod	A. za každou dvojici + řád 1 bod = 5 bodů jenom správný řád nebo dvojice půl bodu B. každá správná dvojice 1 bod = 4 body	9
15	slovanským českém Dalmácie putování do Emauz nástěnných maleb bombardováním Prahy	7 správně = 3 body 6-5 správně = 2 body 4-3 správně = 1 bod jinak nic	3
16	a) Úryvek 1 popisuje Jeruzalém / království nebeské / Utopii. b) Úryvek 2 popisuje poslední soud / peklo / smrt. c) Úryvek 3 NEpopisuje sebevraždu / sebelásku / obžerství. d) Který úryvek popisuje naději na zbavení se všech tužeb a chtíče Úryvek 1 e) Jak se jmenuje soudce v úryvku 2 _Kristus / Ježíš Kristus... (Ize uznat kterékoliv běžně používané jméno) a co je u soudu přítěží? hříchy . f) Tělo je v úryvku 3 popisováno jako nutné zlo / silná a zdravá schránka duše / cizinec.	Každá správná odpověď (u e) pouze obě odpovědi) za 1 bod = max 6	6
17	A. a,c,e počet bodů: za každou správnou 1 bod B. a	A.za každou správnou 1 bod =3 body B. správná = 1 bod	4
18	d)	2 body	2
celkem			100

Zdroje otázek

Ot.	Zdroje
1	Pexeso k výstavě Císař Karel IV. 1316-2016. Národní galerie. Praha, Národní muzeum, Knihovna, sign. XIII. A12.
2	<i>Velké dějiny zemí Koruny české</i> . Tematická řada, Školství a vzdělanost. Paseka, Praha 2020, s. 11-27.
3	nákončí: https://cs.wikipedia.org/wiki/N%C3%A1kon%C4%8D%C3%AD#/media/Soubor:Uhersk%C3%A9_Hradi%C5%A1t%C4%9B,_Slov%C3%A1ck%C3%A9_muzeum,_v%C3%BDstava_Um%C4%9Bn%C3%AD_prav%C4%9Bku._Prav%C4%9Bk_um%C4%9Bn%C3%AD,_n%C3%A1kon%C4%8D%C3%AD.jpg gombík: http://www.morava.maweb.eu/index.php?cesta=gombiky ostatní šperky: Severočeské muzeum v Liberci, sbírka šperky
4	Sommer, P., Třeštík, D., Žemlička, J. (eds.), <i>Přemyslovci. Budování českého státu</i> , Praha:NLN, 2009, s. 470-1 zdroj textu: https://cs.wikipedia.org/wiki/Reinmar_von_Zweter
5	Mandelová, Helena, <i>Na úsvitu českých dějin</i> . Dějiny v obrazech. Praha: Albatros, 1993, s. 23. Bígl, Zdeněk. <i>České země za posledních Přemyslovců</i> . Dějiny v obrazech. Praha: Albatros, 1999, s. 2 a 3. Mandelová Helena. <i>České země za vlády Lucemburků: zrození zemí Koruny české</i> . Dějiny v obrazech. Praha: Albatros, 1993, s. 12.
6	Mandelová, Helena. <i>Na úsvitu českých dějin</i> . Dějiny v obrazech. Praha: Albatros, 1993, s. 17. Bígl, Zdeněk. <i>České země za posledních Přemyslovců</i> . Dějiny v obrazech. Praha: Albatros, 1999, s. 13, 15, 29, 31, 37, 49, 55. Herout, Jaroslav. <i>Slabikář návštěvníků památek</i> . 4. vyd. Praha: Národní památkový ústav, 2011, s. 192, 226, 234. Obrázky: Kahan: https://www.mgvysociny.cz/vismo/galerie2.asp?id_galerie=5886&p1=1026 `` Kalich: https://www.esbirky.cz/predmet/14277603?searchParams=%7B%22filter%22%3A%7B%22keywords%22%3A%5B%22kalich%22%5D%7D%2C%22order%22%3A%22relevance%22%2C%22itemsPerPage%22%3A24%2C%22path%22%3A%22eJyLrIbKS8xNVbJSCospNTBISynOSU3JrIqogkzOyAGJpFpm5CtkAAXBHMM8MJWipKOUk5mXDdQWow%2BSTCyJ0QdrSY3RL6uEmGGfnVpZnl%2BUUmybnZiTmZyhBmSnFtkWpeakliXmJacq1cYCAM3rLQo%3D%22%7D&sequencePointer=6 Cimbuří: https://www.google.com/search?sca_esv=6988a5fbc2e2ecb05&rlz=1C1DIMC_enCZ837CZ837&q=cimbu%C5%99%C3%AD&tbm=isch&source=lnms&prmd=ivnbz&sa=X&sqi=2&ved=2ahUKEwiryY_879aFAxWf3AIHHSgoCkcQ0pQJegQIDRAB&biw=1366&bih=607&dpr=1 chomout: https://muzeumricany.cz/5506-2/ paškál: https://www.ignisdekor.sk/eshop/index.php?docid=vypis_produkту&id=170 groš: https://cs.wikipedia.org/wiki/Pra%C5%BEsk%C3%BD_gro%C5%A1#/media/Soubor:Grossi_pragenses_avers.jpg pieta: https://www.esbirky.cz/predmet/19691721 stan: https://www.indios.cz/cs/rytirske-a-stredoveke-stany/vikomt/
7	Bígl, Zdeněk. <i>České země za posledních Přemyslovců</i> . Dějiny v obrazech. Praha: Albatros, 1999, s. 22. Šmahel, F., Bobková, L., <i>Lucemburkové. Česká koruna uprostřed Evropy</i> , Praha: NLN, 2012, kapitola <i>Rodová pověst Lucemburků o víle Meluzíně</i> .
8	Sommer, P., Třeštík, D., Žemlička, J. (eds.), <i>Přemyslovci. Budování českého státu</i> ,

	Praha:NLN, 2009, s. 362-363.
9	Sommer, P., Třeštík, D., Žemlička, J. (eds.), <i>Přemyslovci. Budování českého státu</i> , Praha: NLN, 2009, s. 397. Zdroj textu: https://is.muni.cz/el/phil/podzim2015/HIB0466/Kosmas.pdf , s.187,188, 197.
10	Bígl, Zdeněk. <i>České země za posledních Přemyslovců. Dějiny v obrazech</i> . Praha: Albatros, 1999, s. 59. Listina: zdroj UHK
11	Čumlivski, Denko. <i>Doba vlády Karla IV. a jeho rodiny v archívních dokumentech: 20. dubna - 21. května 2006, Národní archiv - Archivní areál Chodovec</i> . Praha: Národní archiv, 2006, s. 70.
12	Royt, J., Umělecká výzdoba hradu Karlštejna, in Šmahel, F., Bobková, L., <i>Lucemburkové. Česká koruna uprostřed Evropy</i> , Praha: NLN, 2012, str. 514-524. https://edu.ceskatelevize.cz/video/860-karlstein-a-kaple-sv-krize
13	A.Bláhová, M., Lukšová, Z., Nodl, M., <i>Karel IV. v soudobých kronikách</i> , Praha: Argo, 2016, str. 127- 219. A. <i>František Pražský, Kronika, str, 127.</i> B. <i>František Pražský, Kronika, str. 127.</i> C. <i>Beneš Krabice z Weitmile, Kronika Pražského kostela, str. 217.</i> D. <i>Beneš Krabice z Weitmile, Kronika Pražského kostela, str. 219.</i> E. <i>Beneš Krabice z Weitmile, Kronika Pražského kostela, str. 215.</i> B.Převzato z: Kuthan, J., Royt, J., Karel IV. Císař a český král - vizionář a zakladatel. Praha: NLN/UK, 2016, str. 571, 609, 612, 614, 615, 617. Svaté kopí - Vídeň. Kunsthistorisches Museum Wien. Die Schatzkammer. SK WS XIII 19. Ostatkový korunovační kříž - Praha. Poklad katedrály sv. Víta. Ostatkový kříž zvaný korunovační. Původně součást karlštejnského pokladu. Čelní strana. Metropolitní kapitula u sv. Víta v Praze. Snímek Ústav dějin křesťanského umění Katolické teologické fakulty Univerzity Karlovy. Kříž s ostatkem Kristovy bederní roušky, tzv. "obrázkový" . Praha. Poklad katedrály sv. Víta. Kříž s ostatkem Kristovy bederní roušky zvaný papeže Urbana V. Původně součást karlštejnského pokladu. Metropolitní kapitula u sv. Víta v Praze. Snímek Ústav dějin křesťanského umění Katolické teologické fakulty Univerzity Karlovy. Hřeb Páně . Poklad katedrály sv. Víta. Relikviářové pouzdro na železný hřeb z kříže Páně. Metropolitní kapitula u sv. Víta v Praze. Snímek Ústav dějin křesťanského umění Katolické teologické fakulty Univerzity Karlovy. Křišťálová konvice - Praha. Poklad katedrály sv. Víta. Křišťálová konvice na relikvii ubrusu z Poslední večeře Páně. Metropolitní kapitula u sv. Víta v Praze. Snímek Ústav dějin křesťanského umění Katolické teologické fakulty Univerzity Karlovy. Číše k přijímání - Praha. Poklad katedrály sv. Víta. Číše sardonixová císaře Karla IV. s nápisem z roku 1350. Metropolitní kapitula u sv. Víta v Praze. @Správa Pražského hradu. Foto Jan Gloc.
14	Sommer, P., Třeštík, D., Žemlička, J. (eds.), <i>Přemyslovci. Budování českého státu</i> , Praha:NLN, 2009, s. 254 - 7.
15	Benešová, K., Kubínová, K., <i>Klášteř Na Slovanech - Emauzy</i> . In: Šmahel, F., Bobková, L. (eds.), <i>Lucemburkové. Česká koruna uprostřed Evropy</i> , Praha: NLN, 2016, str. 585-587.
16	Dcerka online: https://web2.mlp.cz/koweb/00/03/36/98/72/dcerka.pdf Bígl, Zdeněk. <i>České země za posledních Přemyslovců. Dějiny v obrazech</i> . Praha: Albatros, 1999, s. 22.
17	https://edu.ceskatelevize.cz/video/4109-kostnický-koncil-a-upaleni-jana-husa
18	zdroj obrázku: https://jan-pansky.blogspot.com/2012_05_19_archive.html